

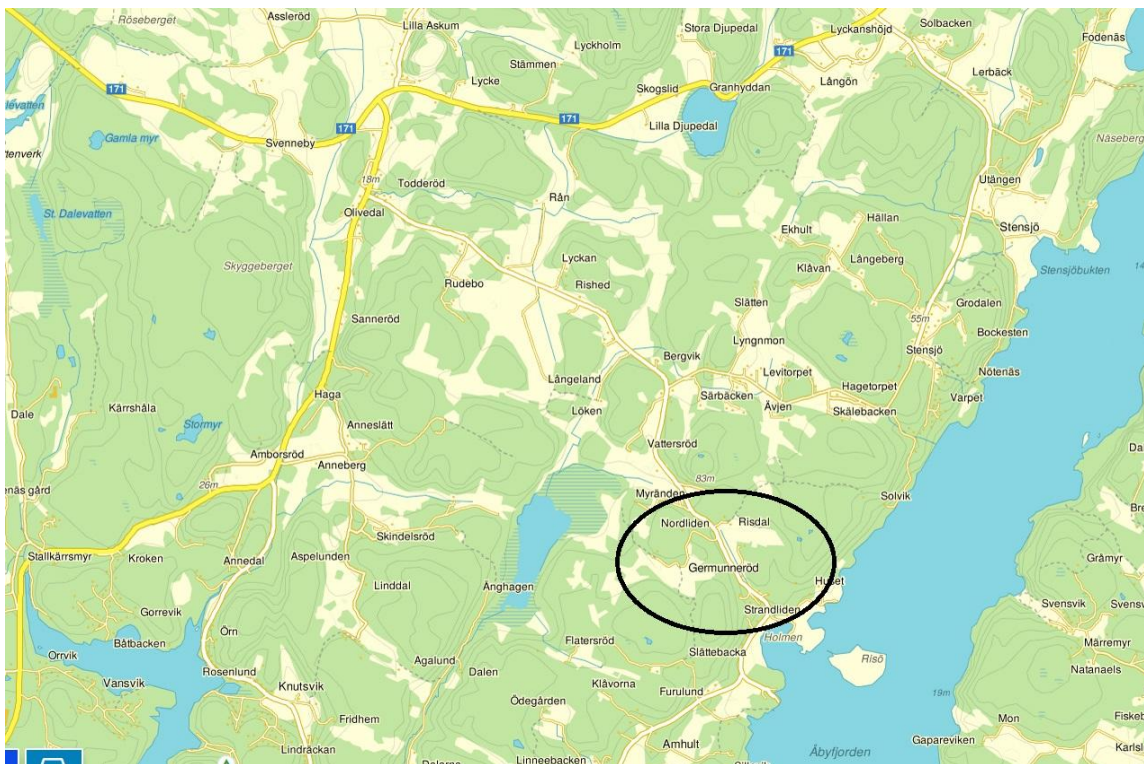
Bohuslän

UR GERMUNDERÖDS HISTORIA

Av Sven Rydstrand

Ur LP 1978 10 27

Gårds- och arvsafteshandlingar från 1600-talet är inte så vanliga, men ibland kan man dock träffa på dem. Sålunda förekommer en arvskifteshandling på gården Germunderöd i Askums socken från år 1662. Den är underskriven av dåvarande sorenskrivaren Jörgen Larsson och lyder på följande sätt:

"Anno 1662 den 28 aprilis uti Hoolle i Askums sogn på Sodenäs, där var tillsammans de arvingar efter Jesper Torsson, som bodde och dödde i Germunderöd i ben. Askums sogn, nämligen Bendtte och Marette Jesperdottrar, icke gifta kvinnor. Var ock tillstädes deras salig syster Aase Jesperdotters son Olle Hansson på hans egna och hans syster Marets vägnar.

Och befantes efter alla deras bekännelse att Germunderöd är åtta öresbol jord. Därav haver den avdöde Jesper i levande livet köpt av sin enda morsyster Boels arvingar hälften i Germunderöd, som bevises med tvenne lagliga köpebrev. Den andra hälften i Germunderöd, fyra öresbol jord, haver förenämnde Jesper och hans bröder Jörgen och Erich och deras systrar Mari och Ingeri. De ock efter riktig räkning fordrar här var broder ett öresbol och var syster 1/2 öresbol i arv.

Förenämnde Jesper haver i pant utsatt sitt öresbol han ärvt och de fyra öresbol som han haver köpt av sin morsysters arvingar för 20 Daler Smt, som han haver tilltingat i levande livet och givit brev och sigill för. Och hans tvenne döttrar Benditte och Mari brukade jorden och efter hans död uppbar onera därför, som huvudskatt och ränta belöpte sig till två och trettio riksdaler. Och förmeddelst förenämnde systrar nu icke haver råd härefter att bruka samma jord och skatta därför, mycket mindre råd att den inlösa, så haver den äldste systersonen Jacob med sin faders moders och sina morsystrars vilja löst samma jord. Och det med sådana skäl att alla lottägare vilja och unna honom deras odel i samma Germunderöd för billig betalning, det de alla som tillstådes var samtyckte.

Först salig Jespers avdöda dotter Aases barn, Olle och Maret, kunde lägga ifrån sig 1/3 — part i arv, som de kunde ärva i jorden men det ej begärde. Men förenämnde deras äldste morsysterson Jacob gav och förnöjde dem i deras faders Hans Rasmussons närvaro fem riksdaler. Därmed var de benöjde och därför avstod och från dem och deras arvingar sålde till Jacob Andersson och hans arvingar all den odel och odels kändels som de kunde ägt i förenämnde Germunderöd eller något dess till liggande.

Salig Jespers dotter Mari och hennes man Anders Böcker haver ock bott efter död på Germunderöd. Hon skulle hava sin tredjepart i de fem öresbol jord och skulle först ärva i förenämnde gäld 10 och 1/2 Daler. Det ville hon icke, men hennes systerson Jacob gav och förnöjde henne all den odels rättighet, skatter och kändelser hon haft till Germunderöd fyra Daler och Jacob själv betalade all förenämnde gäld.

Förenämnde avdöde salig man Jesper Torssons broder Jörgens arvingar, Anders Jörgenssons barn i Germunderöd på det öresbol jord han och hans barn och två systerbarn haver där efter deras fader, njuter han så länge som Jacob honom det förunnar, eftersom han är fast odelsman till den största delen i Germunderöd och det nu av främmat folk kunde inlösa.

Förenämnde salig Jespers andre broder Eriks arvingar nämligen Tor, Olle, Kari och Kiersti, på deras vägnar var tillstådes den äldste brodern Tor Erichsson. Och bekände förenämnde Anders Jörgensson att hans fader och farbroder förenämnde Jesper i levande livet haver pantat den till dess bror i Germunderöd med ett öresbol för Erich. Det blev dock icke bevisat, men Jacob Andersson, som nu den minsta jord i Germunderöd påföljer, förliktes med Tor Erichsson på egna och samtliga arvingar om 11 Daler. Och därmed avstod och från sig sålde Tor sin egen och alla hans syskons delar i det öresbol jord som deras fader haver i Germunderöd till Jacob Andersson och hans arvingar.

Förenämnde salig Jespers syster Maris arvingar, Ingrid i Kier, efterföljer ock med arv ett halvt öresbol jord. Däröfver berättade Anders Jörgensson att hans fader och farbror Jesper pantat samma jord i levande livet. Eljest uppsatte Jacob fyra daler i lösen för samma halva öresbol vem dem vill hava eller han giver dem landskyld.

Så befinnes av föreskrivna måder att Jacob Andersson äger och efterföljer i Germunderöd så som förut är meddelt sex och ett havlt öresbol jord Hans farbroderson med sina medarvingar ett öresbol jord. Och Kronan tillfaller för odelsskatts innehållelse ett halvt öresbol jord intill dess jorden av rätta odelsfolk inlöses.

Detta således vara för kraft fästet och förbeständligt i min under skrivne och flera gott folks närvarelse. Det vittnar och bekänner jag Acturn Anno 1662 Die Ut Supra. Jörgen Larsen/Egen Hand".

Den ovan nämnde Jacob Andersson levde på Germunderöd till sin död 1684. Då efterträddes han av sonen Olof Jacobsson, som emellertid 1705 sålde gården till Matts Andersson i Näverkärr, Bro sn. Han hade en son, Lars Ohlsson, som 1776 inköpte halva gården Stensjö i Tossene. Från honom härstammar bl. a. den kände kommunal mannen Ingemar Månsson, som nu äger Stensjö gård. Han är alltså i rakt nedstigande led en ättling till den här omskrivne Jesper Torsson i Germunderöd.